[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 507

ਪਰਦੀਪ ਫਾਸਫੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3997-3998 ਆਫ 2018)

19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇਜੇ.]

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947: ਧਾਰਾ 9ਏ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ - 1998 ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 60 ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 58 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ r.9ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 9ਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ.9ਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ"। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਪਾਸੜ ਵਾਪਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ - ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947: ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਅੱਠਵੀਂ ਧਾਰਾ - ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ" - ਸ਼ਬਦ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" - ਧਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਲਾਭ ਜਾਂ ਛੋਟ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ" - ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੰਪਨੀ, ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ –

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ - ਵਾਧਾ

ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਉਮਰ - ਧਾਰਨ: ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦਾਰ

ਨਿਰਮਾਣ - ਆਯੋਜਿਤ: ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ - ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕੰਸ਼: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ - ਦਾ ਅਰਥ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਰੱਖਿਆ: 1. ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਸਖ਼ਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 11] [514- ਐੱਫ]

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ"। ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ।"ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਜਾਂ ਆਮ ਅਰਥ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਲਾਭ ਜਾਂ ਛੋਟ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ"। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੰਪਨੀ, ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ। [ਪੈਰਾ 12] [514- ਜੀ-ਐੱਚ; 515-ਏ-ਬੀ]

3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਲ ਮਿਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 13] [515-ਡੀ]

4. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਹ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋਪ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14-15] [515- ਐੱਚ; 516-ਏ-ਬੀ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3997-3998 ਆਫ 2018।

ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਟਕ ਵਿਖੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 30.08.2016 ਅਤੇ 06.10.2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 2010 ਦੇ W.P. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 9180 ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਆਰਵੀਡਬਲਯੂਪੀਈਟੀ ਨੰਬਰ 236।

ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸਨੇਹਲ ਕਕਰਾਨੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼ਕਾ ਸ਼ਾਰਦਾ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ (ਮੈਸਰਜ਼ ਖੇਤਾਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ), ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਾਵਾਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 30.08.2016 ਅਤੇ 06.10.2016 ਨੂੰ WPਸੀ ਨੰਬਰ 9180 ਆਫ਼ 2010 ਅਤੇ ਆਰਵੀਡਬਲਯੂਪੀਈਟੀ ਨੰਬਰ 236 ਆਫ਼ 2016 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ 17.04.2010 ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਦੁਆਰਾ ਆਈ.ਡੀ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 2003 ਦਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 16।

3. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:-

(ਏ) ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨੈਰੂ ਗਣਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਡਾਈ-ਅਮੋਨੀਅਮ ਫਾਸਫੇਟ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

(ਬੀ) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ, ਨੈਰੂ ਗਣਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਇਕੁਇਟੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਈ ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।

(ਸੀ) ਕੁਝ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਗੜਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 19.05.1998 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ 58 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 60 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕੇ। 19.05.1998 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ 19.11.1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 27.05.1998 ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

(ਸ) ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22.08.2001 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਫਤਰੀ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 58 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 08.06.2000 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ

ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਕਤ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

(ਈ) ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 28.02.2002 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ 74% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਇੱਕ ਮੈਸਰਜ਼ ਜ਼ੁਆਰੀ ਮਾਰੋਕ ਫਾਸਫੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ("ਜ਼ੁਆਰੀ") ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ 26% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਹੀ। ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 7.2 (j) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ, ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਲਈ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੋਣਗੇ।

(ਐਫ) 17.07.2002 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ, ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, 19.11.1998 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(ਜੀ) ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਮਿਤੀ 17.04.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ 58 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਐੱਚ) ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 30.08.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ 06.10.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(i) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

4. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨੁਕਤੇ:-

5. ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ:-

6. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ, ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ (ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਰਿਆਇਤ ਸੈਟਲਡ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

7. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 60 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਭ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਬਜਾਏ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਯਾਨੀ 1998 ਤੋਂ 2002 ਤੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ 30.08.2016 ਅਤੇ 06.10.2016 ਦੇ ਸਹੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਪਰਦੀਪ ਫਾਸਫੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.]

ਚਰਚਾ:-

9. ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ, ਭਾਵ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਹਨ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 1956 ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"9ਏ. ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ-ਨਹੀਂ, ਮਾਲਕ, ਜੋ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ,-

(**ਏ)** ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ: ਜਾਂ

(ਬੀ) ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਇੱਕੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ-

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ਜਾਂ (ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਨਿਯਮ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅਸਥਾਈ ਸੇਵਾ) ਨਿਯਮ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਛੁੱਟੀ ਨਿਯਮ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ (ਵਰਗੀਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਸਥਾਪਨਾ ਕੋਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣ।"

10. ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 21 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ

ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਭਾਵ, ਉਮਰ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ 58 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ, ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਮਾਲਕ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਾਲਕ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

11. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਉਹਨਾਂ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਸਖ਼ਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗੀ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

12. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ"। ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਜਾਂ ਆਮ ਅਰਥ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਲਾਭ ਜਾਂ ਛੋਟ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ"। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੰਪਨੀ, ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ।

13. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 19.11.1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ 27.05.1998 ਤੋਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਕੇਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ

ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸੰਕੇਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਥੋੜੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧ ਨਾ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 60 ਸਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ 1998 ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ 17.7.2002 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 17.7.2002 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 58 ਸਾਲ ਕਰਕੇ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ।"

14. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਹ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋਪ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

16. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਪਾਸੜ ਵਾਪਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਹੈ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਆਪ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ